TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gegužės 6 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Reglamentas (EB) Nr. 765/2008 – Su gaminių prekyba susiję akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimai – Viena nacionalinė akreditacijos įstaiga – Akreditacijos pažymėjimo išdavimas atitikties vertinimo įstaigoms – Akreditacijos įstaiga, kurios būstinė trečiojoje valstybėje – SESV 56 straipsnis – SESV 102 straipsnis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsniai – Galiojimas“

Byloje C-142/20

dėl *Consiglio di Giustizia amministrativa per la Regione Siciliana* (Sicilijos regiono administracinės justicijos taryba, Italija) 2020 m. vasario 26 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2020 m. kovo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Analisi G. Caracciolo Srl**

prieš

**Regione Siciliana – Assessorato regionale della salute – Dipartimento regionale per la pianificazione,**

**Regione Sicilia – Assessorato della salute – Dipartimento per le attività sanitarie e osservatorio,**

**Accredia – Ente Italiano di Accreditamento,**

**Azienda sanitaria provinciale di Palermo,**

dalyvaujant

**Perry Johnson Laboratory Accreditation Inc.,**

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai L. Bay Larsen, C. Toader (pranešėja), M. Safjan ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

* Proceso kalba: italų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Analisi G. Caracciolo Srl* ir *Perry Johnson Laboratory Accreditation Inc.*, atstovaujamų *avvocato* S. Pensabene Lionti,

– *Accredia – Ente Italiano di Accreditamento*, atstovaujamos *avvocati* L. Grisostomi Travaglini ir G. Poli,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* M. Russo ir E. Feola,

– Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, T. Müller, J. Vláčil ir T. Machovičová,

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz ir M. J. Ruiz Sánchez,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

– Europos Parlamento, atstovaujamo L. Visaggio ir L. Stefani,

– Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos A.-L. Meyer ir E. Ambrosini,

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara, L. Malferrari, F. Thiran ir P. Rossi,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

## Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, (OL L 218, 2008, p. 30) išaiškinimo ir galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Analisi G. Caracciolo Srl*, tyrimų laboratorijos, kuri veikia kaip maisto produktų sektoriaus įmonių atitikties vertinimo įstaiga ir vykdo veiklą Italijoje (toliau – *Caracciolo* laboratorija), ir *Regione Siciliana* (Sicilijos regionas, Italija) ginčą dėl bendrovės *Perry Johnson Laboratory Accreditation Inc.* (toliau – PJLA), kurios būstinė yra Jungtinėse Valstijose, minėtai laboratorijai išduoto atitikties sertifikato galiojimo.

## Teisinis pagrindas

### *Reglamentas Nr. 765/2008*

3 Reglamento Nr. 765/2008 1, 9, 12, 13, 15, 19 ir 20 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) Būtina užtikrinti, kad gaminiai, kuriems galioja laisvo prekių judėjimo Bendrijoje režimas, atitiktų reikalavimus, užtikrinančius aukštą visuomenės interesų, kaip antai sveikata ir sauga apskritai, profesinė sveikata ir darbo sauga, vartotojų apsauga, aplinkos apsauga ir saugumas, apsaugos lygį, taip pat užtikrinti, kad laisvas prekių judėjimas nebūtų ribojamas daugiau, nei leidžiama pagal

derinamuosius Bendrijos teisės aktus ar kitas atitinkamas Bendrijos taisykles. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti nustatytos akreditavimo, rinkos priežiūros, gaminių iš trečiųjų šalių kontrolės ir žymėjimo ženklu CE taisyklės.

<…>

(9) Akreditavimas ypač vertingas dėl to, kad juo patikimai patvirtinama įstaigų, kurioms pavesta užtikrinti atitiktį taikomiems reikalavimams, techninė kompetencija.

<…>

(12) Tais atvejais, kai derinamuosiuose Bendrijos teisės aktuose numatyta atitikties vertinimo įstaigų atranka siekiant užtikrinti šių teisės aktų įgyvendinimą, pagal šį reglamentą numatyta skaidri akreditacija, kuri turėtų užtikrinti būtiną pasitikėjimo atitikties sertifikatais lygį, nacionalinių valdžios institucijų turėtų būti vertinama kaip pageidautinas būdas įrodyti tų įstaigų techninę kompetenciją. Vis dėlto nacionalinės institucijos gali laikytis pozicijos, kad jos turi galimybių atlikti vertinimą pačios. Tokiais atvejais, siekiant užtikrinti tinkamą kitų nacionalinių institucijų atliktų vertinimų patikimumo lygį, šios institucijos turėtų pateikti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms reikiamus dokumentinius įrodymus, įrodančius įvertintų atitikties vertinimo įstaigų atitikimą atitinkamiems norminiams reikalavimams.

(13) Akreditavimo sistema, grindžiama privalomomis taisyklėmis, padeda stiprinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą atitikties vertinimo įstaigų kompetencija – taigi ir jų išduodamais sertifikatais bei bandymų ataskaitomis – stiprinimo. Taip ji didina abipusio pripažinimo principo vertę, todėl šio reglamento nuostatos dėl akreditavimo turėtų būti taikomos įstaigoms, vertinančioms atitiktį tiek reglamentuojamose, tiek nereglamentuojamose srityse. Svarbiausia – sertifikatų ir bandymų ataskaitų kokybė, neatsižvelgiant į tai, ar jie priskirtini reglamentuojamai ar nereglamentuojamai sričiai, todėl šios dvi sritys turėtų būti vertinamos visiškai vienodai.

<…>

(15) Kadangi akreditavimo tikslas – patikimai patvirtinti, kad įstaiga yra kompetentinga vykdyti atitikties vertinimo veiklą, kiekviena valstybė narė neturėtų būti įsteigusi daugiau kaip vieną nacionalinę akreditacijos įstaigą ir turėtų užtikrinti, kad ta įstaiga būtų organizuota taip, kad būtų užtikrintas jos veiklos objektyvumas ir nešališkumas. Tokių nacionalinių akreditacijos įstaigų veikla turėtų būti nepriklausoma nuo komerciniu pagrindu atliekamo atitikties vertinimo. Todėl tikslinga nustatyti valstybių narių prievolę užtikrinti, kad, vykdydamos savo užduotis, nacionalinės akreditacijos įstaigos būtų laikomos vykdančiomis viešosios valdžios įgaliojimus, neatsižvelgiant į jų teisinį statusą.

<…>

(19) Nacionalinių akreditacijos įstaigų konkurencija galėtų prisidėti prie jų veiklos komercializavimo, todėl šių įstaigų konkuravimas visiškai nesuderinamas su jų, kaip paskutinės kontrolės instancijos atitikties vertinimo grandinėje, vaidmeniu. Šiuo reglamentu siekiama užtikrinti, kad Europos Sąjungoje pakaktų vieno akreditacijos pažymėjimo, kuris galiotų visoje Sąjungos teritorijoje, ir išvengti kelių akreditacijų, dėl kurių susidaro papildomų išlaidų ir nėra jokios papildomos naudos. Nacionalinės akreditacijos įstaigos gali konkuruoti trečiųjų šalių rinkoje tik tuo atveju, tačiau tai neturi turėti įtakos jų veiklai Bendrijos teritorijoje ir nedaro poveikio bendradarbiavimo ir pagal šį Reglamentą pripažintos įstaigos organizuojamai tarpusavio vertinimo veiklai.

(20) Siekiant išvengti kelių akreditacijų, padidinti pasitikėjimą akreditacijos pažymėjimais bei pagerinti jų pripažinimą, ir vykdyti veiksmingą akredituotų atitikties vertinimo įstaigų stebėseną, atitikties vertinimo įstaigos dėl akreditacijos turėtų kreiptis į valstybės narės, kurioje jos yra įsteigtos, nacionalinę akreditacijos įstaigą. Vis dėlto, būtina užtikrinti, kad atitikties vertinimo įstaiga galėtų prašyti, kad būtų akredituota kitoje valstybėje narėje, jeigu jos valstybėje narėje nėra nacionalinės akreditacijos įstaigos arba jeigu nacionalinė akreditacijos įstaiga nėra kompetentinga teikti prašomas akreditavimo paslaugas. Tokiais atvejais būtina nustatyti tinkamą nacionalinių akreditacijos įstaigų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kaip turi būti organizuojamas ir veikti atitikties vertinimo įstaigų, vykdančių atitikties vertinimo veiklą, akreditavimas.

2. Šiame reglamente numatyta gaminių rinkos priežiūros sistema siekiant užtikrinti, kad tie produktai atitiktų reikalavimus, nustatančius aukštą visuomenės interesų, kaip antai sveikata ir sauga apskritai, apsaugos, profesinės sveikatos ir darbo saugos, vartotojų apsaugos, aplinkos apsaugos ir saugumo lygį.“

5 Minėto reglamento 2 straipsnio 10 dalyje „akreditavimas“ apibrėžtas kaip „nacionalinės akreditacijos įstaigos patvirtinimas, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka reikalavimus, apibrėžtus darniuosiuose standartuose, ir, jei būtina, kitus papildomus reikalavimus, įskaitant pagal atitinkamų sektorių schemas taikomus reikalavimus, atlikti konkrečią atitikties vertinimo veiklą“.

6 To paties reglamento 2 straipsnio 11 punkte „nacionalinė akreditacijos įstaiga“ apibrėžta kaip „vienintelė valstybės narės įstaiga, vykdanti akreditavimą pagal tos valstybės suteiktus įgaliojimus“.

7 Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio „Pereinamojo laikotarpio nuostatos“ 1, 2, 5 ir 7 dalyse nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinę akreditacijos įstaigą.

2. Jeigu valstybė narė mano, kad jai ekonomiškai nenaudinga arba kad ji neturi galimybių steigti nacionalinę akreditacijos įstaigą arba teikti tam tikras akreditavimo paslaugas, ji kaip įmanoma daugiau naudojasi galimybe kreiptis į kitos valstybės narės nacionalinę akreditacijos įstaigą.

<…>

5. Tais atvejais, kai valstybės valdymo institucijos nevykdo akreditavimo veiklos pačios tiesiogiai, valstybė narė suteikia savo nacionalinei akreditacijos įstaigai viešosios valdžios įgaliojimus vykdyti akreditacijos veiklą ir užtikrina, kad ši veikla būtų oficialiai pripažinta.

<…>

7. Nacionalinė akreditacijos įstaiga nesiekia pelno.“

8 Šio reglamento 5 straipsnio „Akreditavimas“ 1 ir 3–5 dalyse numatyta:

„1. Atitikties vertinimo įstaigos prašymu, nacionalinė akreditacijos įstaiga vertina, ar ta atitikties vertinimo įstaiga yra kompetentinga vykdyti konkrečią atitikties vertinimo veiklą. Jeigu nustatoma, kad ji yra kompetentinga, nacionalinė akreditacijos įstaiga išduoda tai patvirtinantį akreditacijos pažymėjimą.

<…>

3. Nacionalinės akreditacijos įstaigos stebi atitikties vertinimo įstaigas, kurioms jos yra išdavusios akreditacijos pažymėjimą.

4. Jeigu nacionalinė akreditacijos įstaiga nustato, kad atitikties vertinimo įstaiga, kuriai buvo išduotas akreditacijos pažymėjimas, nebėra kompetentinga vykdyti konkrečią atitikties vertinimo veiklą arba iš esmės pažeidė savo įsipareigojimus, ta nacionalinė akreditacijos įstaiga per pagrįstą laikotarpį imasi visų reikiamų priemonių akreditacijos pažymėjimui apriboti, sustabdyti arba panaikinti.

5. Valstybės narės nustato apeliacinių prašymų, pateiktų dėl priimtų arba nepriimtų akreditavimo sprendimų, nagrinėjimo tvarką, tam tikrais atvejais įskaitant prašymus dėl teisinių gynimo priemonių taikymo.“

9 Minėto reglamento 6 straipsnyje „Nekonkuravimo principas“ išdėstyta:

„1. Nacionalinės akreditacijos įstaigos nekonkuruoja su atitikties vertinimo įstaigomis.

2. Nacionalinės akreditacijos įstaigos nekonkuruoja su kitomis nacionalinėmis akreditacijos įstaigomis.

3. Nacionalinėms akreditacijos įstaigoms leidžiama veikti už valstybinių sienų kitos valstybės narės teritorijoje, jei atitikties vertinimo įstaiga pateikia prašymą aplinkybėmis, nustatytomis 7 straipsnio 1 dalyje, arba jei nacionalinės akreditacijos įstaiga, bendradarbiaujanti su kitos valstybės narės nacionaline akreditacijos įstaiga, pateikė atitinkamą prašymą pagal 7 straipsnio 3 dalį.“

10 To paties reglamento 7 straipsnyje „Tarpvalstybinis akreditavimas“ nustatyta:

„1. Jeigu atitikties vertinimo įstaiga pageidauja būti akredituota, ji kreipiasi į valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, nacionalinę akreditacijos įstaigą arba į nacionalinę akreditacijos įstaigą, kurios paslaugomis ta valstybė narė naudojasi pagal 4 straipsnio 2 dalį.

Tačiau atitikties vertinimo įstaiga gali kreiptis dėl akreditacijos į kitos nei nurodyta pirmojoje pastraipoje valstybės narės nacionalinę akreditacijos įstaigą šiais atvejais:

a) kai valstybė narė, kurioje ji yra įsisteigusi, nusprendė nesteigti nacionalinės akreditacijos įstaigos ir nesikreipė į kitos valstybės narės nacionalinę akreditacijos įstaigą pagal 4 straipsnio 2 dalį;

b) kai pirmojoje pastraipoje nurodytos nacionalinės akreditacijos įstaigos neakredituoja tų atitikties vertinimo veiklos rūšių, kurias pageidaujama akredituoti;

c) kai pirmojoje pastraipoje nurodytų nacionalinių akreditacijos įstaigų tarpusavio vertinimo pagal 10 straipsnį rezultatai yra neigiami dėl tų atitikties vertinimo veiklos rūšių, kurias pageidaujama akredituoti.

2. Jeigu nacionalinė akreditacijos įstaiga gauna prašymą pagal 1 dalies b arba c punktą, ji apie tai praneša valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi prašančioji atitikties vertinimo įstaiga, nacionalinei akreditacijos įstaigai. Tokiais atvejais valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi prašančioji atitikties vertinimo įstaiga, nacionalinė akreditacijos įstaiga gali dalyvauti stebėtojos teisėmis.

3. Nacionalinė akreditacijos įstaiga gali kreiptis į kitą nacionalinę akreditacijos įstaigą, kad ši atliktų dalį vertinimo. Tokiu atveju akreditacijos pažymėjimą išduoda prašančioji įstaiga.“

11 Reglamento Nr. 765/2008 10 straipsnio „Sprendimai dėl apeliacijų“ 1 dalyje nustatyta:

„Nacionalinės akreditacijos įstaigos viena kitą vertina, taikydamos pagal 14 straipsnį pripažintos institucijos numatytą tvarką.“

12 Šio reglamento 11 straipsnyje „Atitikties prezumpcija, taikoma nacionalinėms akreditacijos įstaigoms“ numatyta:

„1. Nacionalinės akreditacijos įstaigos, atitinkančios atitinkamame darniajame standarte, kurio nuoroda buvo skelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nustatytus kriterijus, nes sėkmingai dalyvavo tarpusavio vertinimo sistemoje pagal 10 straipsnį, laikomos atitinkančiomis 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Nacionalinės valdžios institucijos pripažįsta akreditacijos įstaigų, sėkmingai dalyvavusių tarpusavio vertinime pagal 10 straipsnį, suteikiamą akreditaciją lygiaverte ir, remdamosi šio straipsnio 1 dalyje įtvirtinta prezumpcija, pripažįsta šių įstaigų išduodamus akreditacijos pažymėjimus ir atitikties vertinimo įstaigų, kurias akreditavo minėtosios akreditacijos įstaigos, išduodamus atitikties vertinimo patvirtinimus.“

### *Italijos teisė*

13 *Legge del 7 luglio 2009, n. 88 – Disposizioni per l'adempimento di obblighi derivanti dall'appartenenza dell'Italia alle Comunità europee – Legge comunitaria 2008* (2009 m. liepos 7 d. Įstatymas Nr. 88 dėl nuostatų, skirtų iš Italijos narystės Europos Bendrijose kylantiems įsipareigojimams užtikrinti – 2008 m. Bendrijos įstatymas; GURI, Nr. 161, 2009 m. liepos 14 d. ir GURI paprastasis priedas, Nr. 110; toliau – Įstatymas Nr. 88/2009) 40 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Šio straipsnio nuostatos taikomos:

a) maisto įmonėms nepriklausančioms laboratorijoms, kurios atlieka maisto įmonių savikontrolės tyrimus;

b) maisto įmonėms priklausančioms laboratorijoms, kurios minėtus tyrimus atlieka kitų maisto įmonių, priklausančių skirtingiems juridiniams asmenims, vardu.

2. 1 dalies a ir b punktuose nurodytos laboratorijos (toliau – laboratorijos) pagal UNI CEI EN ISO/IEC 17025 standarto reikalavimus turi būti akredituotos dėl konkrečių bandymų arba bandymų grupių pagal UNI CEI EN ISO/IEC 17011 standartą pripažintos ir veikiančios akreditacijos įstaigos.“

14 2010 m. liepos 8 d. pasirašytas vyriausybės, regionų ir Trento bei Bolcano autonominių provincijų susitarimas, sudarytas pagal Įstatymo Nr. 88/2009 40 straipsnio 3 dalį, dėl dokumento, susijusio su įtraukimo į regioninius laboratorijų sąrašus, jų aktualizavimo ir išbraukimo iš jų tvarka ir vienodų patikrinimų, skirtų laboratorijų atitikčiai įvertinti, tvarka (GURI, Nr. 176, 2010 m. liepos 30 d. ir GURI paprastasis priedas, Nr. 175). Šio susitarimo 1 straipsnyje nurodyta:

„Šis susitarimas taikomas:

a) maisto įmonėms nepriklausančioms laboratorijoms, kurios atlieka maisto įmonių savikontrolės tyrimus;

b) maisto įmonėms priklausančioms laboratorijoms, kurios minėtus tyrimus atlieka kitų maisto įmonių, priklausančių skirtingiems juridiniams asmenims, vardu.“

15 Minėto susitarimo 3 straipsnyje „Regioniniai laboratorijų sąrašai“ nustatyta:

„1. Trento ir Bolcano regionai ir autonominės provincijos įtraukia į šiuo tikslu sudarytus sąrašus savo teritorijoje esančias laboratorijas:

a) kurios atitinka 2 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas;

b) kurios dar nėra akredituotos pagal 2 straipsnio 1 dalį, tačiau pateikė įrodymų, kad buvo pradėta akreditavimo procedūra dėl atitinkamų bandymų ar bandymų grupių. Tokiu atveju akreditacija turi būti gauta ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo prašymo išsiuntimo regionui arba autonominei provincijai dienos.

2. Po įtraukimo į 1 dalyje numatytus sąrašus šiame susitarime nurodytą veiklą galima vykdyti visoje nacionalinėje teritorijoje; įtraukimas galioja tol, kol išlieka sąlygos, kuriomis remiantis jis buvo atliktas.

Regionai ir autonominės provincijos užtikrina, kad šiame straipsnyje numatyti sąrašai būtų atnaujinami ir bent kartą per metus paskelbiami, ir jų kopiją pateikia Sveikatos ministerijai, kad ši paskelbtų juos savo interneto svetainėje esančiame nacionaliniame sąraše.“

**Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

16 Nuo 2014 m. *Caracciolo* laboratorija vykdo Italijoje veiklą, atitikties vertinimo įstaigoms patikėtą maisto sektoriaus įmonių savikontrolės procedūrų srityje, remdamasi PJLA suteiktu akreditavimu.

17 Po to, kai 2012 m. *Caracciolo* laboratorija pateikė akreditavimo prašymą *Accredia – Ente Italiano di Accreditamento* (toliau – *Accredi*a), vienintelei nacionalinei akreditavimo įstaigai Italijoje, ji buvo laikinai įtraukta į Sicilijos regiono akredituotų laboratorijų sąrašą dėl minėtų įmonių vertinimo ir analizės veiklos. Kadangi *Accredia* akreditavimo procedūra nebuvo užbaigta, Sicilijos regiono sprendimu, kuriuo buvo atnaujintas regiono akredituotų laboratorijų sąrašas, 2017 m. minėta laboratorija iš to sąrašo buvo išbraukta.

18 *Caracciolo* laboratorija apskundė šį sprendimą *Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia* (Sicilijos regiono administracinis teismas, Italija); ji teigė, kad turi PJLA suteiktą akreditaciją pagal techninį reglamentą UNI CEI EN ISO/IEC 17011, kaip to reikalaujama pagal Įstatymo Nr. 88/2009 40 straipsnio 1 ir 2 dalis. Šios laboratorijos teigimu, PJLA akreditavimo veikla turi būti laikoma prilygstančia *Accredia* vykdomai veiklai.

19 2017 m. liepos 10 d. nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo šis teismas nurodė laikinai įtraukti *Caracciolo* laboratoriją į regiono sąrašą.

20 Dėl šios nutarties *Accredia* pateikė apeliacinį skundą *Consiglio di Giustizia amministrativa per la Regione Siciliana* (Sicilijos regiono administracinės justicijos taryba, Italija); 2017 m. rugsėjo 29 d. nutartimi ji panaikino nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.

21 *Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia* (Sicilijos regiono administracinis teismas, Italija), kuriam byla perduota nagrinėti iš naujo, atmetė *Caracciolo* laboratorijos skundą, motyvuodamas tuo, kad, atsižvelgiant į Sąjungos teisės aktais ir juos įgyvendinančiais Italijos teisės aktais siekiamus visuomenės sveikatos apsaugos tikslus, siekdamos akreditacijos laboratorijos privalo pateikti prašymą nacionalinei akreditacijos įstaigai. Šio teismo teigimu, kadangi Italijos teisės aktuose *Accredia* nurodyta kaip nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 765/2008, ši įstaiga turi išimtinę kompetenciją išduoti akreditacijos pažymėjimus Italijoje.

22 Dėl šio sprendimo *Caracciolo* laboratorija pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. Ji tvirtina, kad tokios kompetencijos suteikimas *Accredia* pažeidžia SESV 56 straipsnį, susijusį su laisve teikti paslaugas, SESV 102 straipsnį, susijusį su laisvos konkurencijos principu, ir lygybės ir nediskriminavimo principus, įtvirtintus Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 20 ir 21 straipsniuose.

23 *Caracciolo* laboratorija taip pat teigia, kad PJLA ir *Accredia*, kaip *International Laboratory Accredition Cooperation (ILAC)* narėms, pasirašiusioms susitarimą dėl abipusio pripažinimo, taikomas tas pat techninis reglamentavimas. Šios laboratorijos teigimu, Reglamentas Nr. 765/2008 nesudaro kliūčių taikyti Italijos specialiuosius teisės aktus, t. y. Įstatymo Nr. 88/2009 40 straipsnį, pagal kurį dėl savo akreditavimo laboratorijos gali kreiptis į kitą įstaigą nei *Accredia*, todėl PJLA, vykdanti tokią pačią veiklą kaip *Accredia*, tinkamai akreditavo *Caracciolo* laboratoriją.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepritaria *Caracciolo* laboratorijos siūlomam aiškinimui. Šis teismas mano, kad Italijos teisė atitinka Reglamentą Nr. 765/2008, nes joje numatyta, kad tik *Accredia* gali suteikti akreditaciją. Vis dėlto jis mano, kad būtina pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, visų pirma siekiant sužinoti, ar nacionalinės teisės nuostatų, pagal kurias leidžiama vykdyti akreditavimo veiklą, kurią atlieka ne *Accredia*, o kita įstaiga, aiškinimas suderinamas su Reglamentu Nr. 765/2008 ir ar pagal jį trečiosiose šalyse įsteigtiems subjektams, kiek jie suteikia tinkamas profesines garantijas, leidžiama vykdyti pagrindinėje byloje nagrinėjamą akreditavimo veiklą. Jeigu į šį klausimą būtų atsakyta neigiamai, šis teismas kelia klausimą dėl minėto reglamento galiojimo atsižvelgiant į SESV 56 ir 102 straipsnius ir Chartijos 20 ir 21 straipsnius tiek, kiek teisė vykdyti akreditavimo veiklą suteikiama tik vienai nacionalinei įstaigai.

25 Tokiomis aplinkybėmis *Consiglio di Giustizia amministrativa per la Regione Siciliana* (Sicilijos regiono administracinės justicijos taryba, Italija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal 2008 m. Reglamentą Nr. 765 draudžiami nacionalinės teisės aktai (kaip antai 2009 m. Įstatymo Nr. 88 40 straipsnis), aiškinami taip, kad įstaigos, kurios neturi buveinės nė vienoje iš Europos Sąjungos šalių, todėl neprivalo kreiptis į bendrą akreditacijos įstaigą, gali vykdyti akreditavimo veiklą, jei šios įstaigos užtikrina, kad laikomasi UNI CEI EN ISO/IEC 17025 ir UNI CEI EN ISO/IEC 17011 standartų reikalavimų, ir įrodo, pavyzdžiui, remdamosi susitarimais dėl abipusio pripažinimo, kad jų kvalifikacija iš esmės prilygsta 2008 m. Reglamente Nr. 765 nurodytos vienintelės įstaigos kvalifikacijai?

2. Ar, atsižvelgiant į SESV 56 straipsnį, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsnius ir SESV 102 straipsnį, 2008 m. Reglamentu Nr. 765, kiek juo nacionaliniu lygmeniu sukūrus „vienos įstaigos“ sistemą įtvirtinamas akreditavimo veiklos monopolis, pažeidžiami Europos Sąjungos pirminės teisės principai, visų pirma laisvo paslaugų teikimo ir nediskriminavimo principai, nevienodo požiūrio draudimas ir konkurencijos taisyklės, kuriomis draudžiamas monopolio kūrimas?“

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Pirminės pastabos*

26 Reikia pažymėti, kad nors pateiktuose klausimuose formaliai nėra nurodyta jokios konkrečios Reglamento Nr. 765/2008 nuostatos, ši aplinkybė netrukdo Teisingumo Teismui pateikti visapusiško Sąjungos teisės išaiškinimo, kuris galėtų būti naudingas priimant sprendimą pagrindinėje byloje. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas turi iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos, pirmiausia iš

prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies, atrinkti aiškintinus Sąjungos teisės klausimus, atsižvelgdamas į bylos dalyką (šiuo klausimu žr. 2019 m. lapkričio 7 d. Sprendimo K. H. K. (Sąskaitų blokavimas) C-555/18, EU:C:2019:937, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

27 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad jį pateikusio teismo abejonės iš esmės susijusios su minėto reglamento II skyriaus „Akreditavimas“, visų pirma jo 4 straipsnio 1 ir 5 dalių ir 7 straipsnio 1 dalies, išaiškinimu ir galiojimu. Todėl pateiktus klausimus reikia performuluoti taip, kad būtų atsižvelgta į šiuos argumentus.

### *Dėl pirmojo klausimo*

28 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 ir 5 dalis ir 7 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: šiomis nuostatomis draudžiama aiškinti nacionalinės teisės aktus taip, kad pagal juos akreditavimo veiklą gali vykdyti ne tik vienintelė nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, bet ir kitos įstaigos, kurių buveinė yra trečiojoje valstybėje, jeigu šios įstaigos užtikrina, kad laikomasi tarptautinių standartų reikalavimų, ir remdamosi susitarimais dėl abipusio pripažinimo įrodo, kad jų kvalifikacija iš esmės prilygsta minėtos vienintelės nacionalinės akreditacijos įstaigos kvalifikacijai.

29 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 punkte „nacionalinė akreditacijos įstaiga“ apibrėžta kaip „vienintelė valstybės narės įstaiga, vykdanti akreditavimą pagal tos valstybės suteiktus įgaliojimus“.

30 Pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė paskiria vienintelę nacionalinę akreditacijos įstaigą. Šio 4 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad, kai valstybės valdymo institucijos nevykdo akreditavimo veiklos pačios tiesiogiai, valstybė narė suteikia savo nacionalinei akreditacijos įstaigai viešosios valdžios įgaliojimus vykdyti akreditacijos veiklą ir užtikrina, kad ši veikla būtų oficialiai pripažinta.

31 Reglamento Nr. 765/2008 7 straipsnyje aprašyta tarpvalstybinio akreditavimo tvarka. Šios nuostatos 1 dalyje nurodyta, kad atitikties vertinimo įstaigos turi prašyti akreditacijos iš valstybės narės, kurioje yra įsteigtos, paskirtos nacionalinės akreditacijos įstaigos. Pagal tos pačios dalies a–c punktus nuo šios taisyklės galima nukrypti, kai valstybė narė, kurioje atitikties vertinimo įstaiga yra įsteigta, nusprendė nesteigti nacionalinės akreditacijos įstaigos arba kai nacionalinė akreditacijos įstaiga negali pagal šio reglamento nuostatas akredituoti tų veiklos rūšių, dėl kurių prašoma akreditacijos.

32 Iš bendro šių nuostatų aiškinimo matyti, kad kiekviena valstybė narė turi paskirti vienintelę nacionalinę akreditavimo įstaigą ir kad atitikties vertinimo įstaigos dėl akreditacijos iš principo privalo kreiptis į šią įstaigą. Taigi, išskyrus minėto 7 straipsnio 1 dalies a–c punktuose numatytas išimtis, pagal aptartas nuostatas atitikties vertinimo įstaigai neleidžiama pateikti akreditavimo prašymo ne valstybės narės, kurioje ji įsteigta, o kitai nacionalinei akreditacijos įstaigai. Pagal tas pačias nuostatas savo veiklą siekianti vykdyti Sąjungos teritorijoje atitikties vertinimo įstaiga taip pat negali būti akredituota trečiojoje valstybėje įsteigtos įstaigos.

33 Reikia pažymėti, kad ankstesniame punkte pateiktą aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 ir 5 dalių ir 7 straipsnio 1 dalies kontekstas.

34 Iš minėto reglamento 15 konstatuojamosios dalies matyti, kad valstybės narės neturėtų būti įsteigusios daugiau nei po vieną nacionalinę akreditacijos įstaigą ir turėtų užtikrinti, kad ta įstaiga būtų organizuota taip, kad būtų garantuojamas jos veiklos objektyvumas ir nešališkumas. Be to, toje pačioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad vykdydamos savo užduotis nacionalinės akreditacijos įstaigos turi būti laikomos vykdančiomis viešosios valdžios įgaliojimus, nesvarbu, koks jų teisinis statusas.

35 Reglamento Nr. 765/2008 6 straipsnyje dėl akreditacijos numatyta, kad vertinimo įstaigoms ir akreditavimo įstaigoms taikomas nekonkuravimo principas. Be to, nacionalinės akreditacijos įstaigos turi atitikti šio reglamento 8 straipsnyje numatytus reikalavimus, kaip antai užtikrinti savo veiklos nepriklausomumą, objektyvumą, nešališkumą ir nepatirti komercinių jėgų spaudimo bei interesų konflikto.

36 Šio sprendimo 32 punkte nurodytą aiškinimą taip pat patvirtina teleologinis minėto reglamento aiškinimas.

37 Iš šio reglamento 1 straipsnio 1 ir 2 dalių kartu su jo 1 konstatuojamąja dalimi matyti, kad šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kaip turi būti organizuojamas ir veikti akreditavimas, taikomas atitikties vertinimo įstaigoms, kurios vykdo atitikties vertinimo veiklą, skirtą užtikrinti, kad gaminiai, kuriems galioja laisvo prekių judėjimo Sąjungoje režimas, atitiktų reikalavimus, užtikrinančius aukštą apsaugos lygį, taikomą visuomenės interesams, kaip antai sveikatos apsaugai ir saugai apskritai, profesinei sveikatai ir darbo saugai, vartotojų apsaugai, aplinkos apsaugai ir visuomenės saugumui.

38 Pagal minėto Reglamento Nr. 765/2008 9 konstatuojamąją dalį akreditavimas ypač vertingas dėl to, kad juo patikimai patvirtinama įstaigų, kurioms pavesta užtikrinti atitiktį taikomiems reikalavimams, techninė kompetencija.

39 Šio reglamento 12 ir 13 konstatuojamosiose dalyse taip pat patikslinama, kad skaidriai organizuota akreditacija, kuri turi užtikrinti būtiną pasitikėjimo atitikties sertifikatais lygį, nacionalinių valdžios institucijų turėtų būti vertinama kaip pageidautinas būdas įrodyti tų įstaigų techninę kompetenciją. Privalomomis taisyklėmis, kuriomis grindžiama akreditavimo sistema, siekiama stiprinti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą atitikties vertinimo įstaigų kompetencija, taigi, ir jų išduodamais sertifikatais bei bandymų ataskaitomis, ir taip jomis didindama abipusio pripažinimo principo vertė.

40 Kaip matyti iš to paties reglamento 20 konstatuojamosios dalies, šia sistema siekiama išvengti kelių akreditacijų, padidinti pasitikėjimą akreditacijos pažymėjimais bei pagerinti jų pripažinimą, taip pat vykdyti veiksmingą akredituotų atitikties vertinimo įstaigų stebėseną.

41 Siekdamas Reglamente Nr. 765/2008 numatytų tikslų, t. y. kad produktai atitiktų reikalavimus, užtikrinančius aukštą visuomenės interesų apsaugos lygį, Sąjungos teisės aktų leidėjas taip pat įtvirtino akreditaciją reglamentuojančias nuostatas, susijusias, be kita ko, su įstaigos, atsakingos už šią užduotį, pobūdžiu ir veikimu, arba su atitikties sertifikatų išdavimu ir abipusiu pripažinimu, skirtas užtikrinti būtinam pasitikėjimui minėtais sertifikatais. Šiuo atžvilgiu sąlyga, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų paskirta vienintelė nacionalinė akreditavimo įstaiga, siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi pirma nurodytų tikslų, ypač šiuo reglamentu siekiamos veiksmingos akredituotų atitikties vertinimo įstaigų stebėsenos.

42 Tokio Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 ir 5 dalių ir 7 straipsnio 1 dalies aiškinimo negali paneigti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta aplinkybė, kad trečiosios valstybės akreditavimo įstaiga gali turėti kvalifikaciją, patvirtinančią tarptautinių akreditavimo veiklos vykdymo standartų reikalavimų laikymąsi, ir sudaryti tarpusavio pripažinimo susitarimus per asociacijos tipo tarptautinius subjektus, kaip antai šiuo atveju – ILAC.

43 Iš tiesų, kaip iš esmės pažymi Ispanijos vyriausybė ir Lenkijos vyriausybė, prisijungimas prie tokio abipusio pripažinimo neleidžia užtikrinti, kad akreditavimo įstaiga atitiks Reglamente Nr. 765/2008 numatytus reikalavimus. Žinoma, ILAC abipusio pripažinimo susitarimą pasirašiusios šalys turi įrodyti, kad atitinka ISO tarptautinius standartus dėl atitikties vertinimo institucijų akreditavimo įstaigoms nustatytų reikalavimų ir papildomų reikalavimų, be kita ko, susijusių su patirtimi. Vis dėlto šie reikalavimai neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su tuo, kad pagal

jo 4 straipsnio 5 dalį šios nacionalinės akreditacijos įstaigos vykdo viešosios valdžios funkcijas, laikydamosi šio reglamento 8 straipsnyje išvardytų reikalavimų, kaip antai nepriklausomumo, nešališkumo ir kompetencijos.

44 Be to, ILAC abipusio pripažinimo susitarimas susijęs su atitikties sertifikatų, kuriuos išdavė susitarimą pasirašiusių šalių paskirtos įstaigos, pripažinimu, siekiant palengvinti tarptautinę prekybą, o ne su nacionalinių akreditavimo įstaigų kvalifikacijos lygiavertiškumo pripažinimu pagal Reglamento Nr. 765/2008 11 straipsnio 2 dalį.

45 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 ir 5 dalys ir 7 straipsnio 1 dalis aiškintinos taip: šiomis nuostatomis draudžiama aiškinti nacionalinės teisės aktus taip, kad pagal juos akreditavimo veiklą gali vykdyti ne tik vienintelė nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, bet ir kitos įstaigos, kurių buveinė yra trečiojoje valstybėje, jeigu šios įstaigos užtikrina, kad laikomasi tarptautinių standartų reikalavimų, ir remdamosi susitarimais dėl abipusio pripažinimo įrodo, kad jų kvalifikacija iš esmės prilygsta minėtos vienintelės nacionalinės akreditacijos įstaigos kvalifikacijai.

### *Dėl antrojo klausimo*

46 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės prašo Teisingumo Teismo įvertinti Reglamento Nr. 765/2008 II skyriaus nuostatų galiojimą atsižvelgiant į SESV 56 straipsnį, SESV 102 straipsnį ir Chartijos 20 ir 21 straipsnius tiek, kiek jose numatyta, kad akreditavimo veiklą išimtinai vykdo vienintelė nacionalinė įstaiga, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą.

47 Visų pirma, kiek tai susiję su nuostatomis dėl laisvės teikti paslaugas, svarbu pažymėti, kad, pirma, pagal SESV 56 straipsnį reikalaujama panaikinti ne tik bet kokią kitoje valstybėje narėje įsisteigusio paslaugų teikėjo diskriminaciją dėl nacionalinės priklausomybės, bet ir bet kokį apribojimą, net jeigu jis vienodai taikomas tiek nacionaliniams, tiek kitų valstybių narių paslaugų teikėjams, jeigu šis apribojimas gali drausti, trukdyti ar daryti mažiau patrauklią paslaugų teikėjo, įsisteigusio kitoje valstybėje narėje, kurioje jis teisėtai teikia analogiškas paslaugas, veiklą (2019 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *TV Play Baltic*, C-87/19, EU:C:2019:1063, 35 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

48 Antra, pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją toks ribojimas gali būti leidžiamas remiantis SESV 51 ir 52 straipsniuose, taikomuose ir laisvės teikti paslaugas sričiai pagal SESV 62 straipsnį, aiškiai numatytomis leidžiančiomis nukrypti nuostatomis viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir jos sveikatos sumetimais arba pateisinamas privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais (2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Laezza*, C-375/14, EU:C:2016:60, 31 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Be to, pagal SESV 51 straipsnį nuostatos dėl laisvės teikti paslaugas, kiek tai susiję su atitinkama valstybe nare, netaikomos veiklai, kuri yra susijusi su viešosios valdžios funkcijų vykdymu.

49 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 ir 5 dalis kiekviena valstybė narė paskiria vieną nacionalinę įstaigą, kuriai suteikia viešosios valdžios įgaliojimus vykdyti akreditacijos veiklą ir oficialiai ją pripažįsta. Šio reglamento 2 straipsnio 11 punkte šiuo klausimu patikslinta, kad už akreditavimą atsakinga įstaiga gauna savo įgaliojimus iš jį paskyrusios valstybės narės.

50 Iš Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 7 dalies, 6 ir 8 straipsnių matyti, kad akreditavimo įstaigos negali vykdyti komercinės veiklos ir konkuruoti su kitomis atitikties vertinimo ar akreditavimo įstaigomis ir turi vykdyti savo funkciją, nesiekdamos pelno. Jos turi veikti visiškai nepriklausomai ir nešališkai ir turi valstybės narės, kurioje įsteigtos, suteiktą išimtinę kompetenciją tos valstybės teritorijoje vykdyti akreditavimo veiklą, išskyrus šio reglamento 7 straipsnyje siaurai apibrėžtus atvejus, kai galima keiptis į kitą nacionalinę akredituotą įstaigą.

51 Taip pat reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš Reglamento Nr. 765/2008 5 straipsnio, nacionalinės akreditavimo įstaigos turi sprendimų priėmimo įgaliojimus ir kontrolės bei sankcijų skyrimo įgaliojimus, kurie yra vienas iš elementų, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant, ar veikla susijusi su viešosios valdžios prerogatyvų vykdymu (šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Rina*, C-641/18, EU:C:2020:349, 45–49 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

52 Taigi akreditavimo veikla yra tiesioginis ir konkretus dalyvavimas vykdant viešosios valdžios funkcijas, kaip tai suprantama pagal SESV 51 straipsnį, kuris dėl to nepatenka į Sutarties nuostatų dėl įsisteigimo laisvės taikymo sritį (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *SOA Nazionale Costruttori*, C-327/12, EU:C:2013:827, 50 ir 51 punktus).

53 Iš šio sprendimo 47–52 punktų matyti, kad Reglamento Nr. 765/2008 II skyriaus nuostatos, susijusios su akreditavimu, neprieštarauja SESV 56 straipsniui, nes pagal Reglamentą Nr. 765/2008 vykdoma akreditavimo veikla susijusi su viešosios valdžios prerogatyvų vykdymu.

54 Pagal SESV 102 straipsnio pirmą pastraipą kaip nesuderinamas su vidaus rinka draudžiamas bet koks vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi vidaus rinkoje arba didelėje jos dalyje, galintis paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą. Reikia nustatyti, ar nacionalines akreditacijos įstaigas galima laikyti „įmone“, kaip tai suprantama pagal minėtą nuostatą.

55 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad sąvoka „įmonė“ apima bet kurį ūkinę veiklą vykdantį subjektą ir kad ekonominę veiklą sudaro bet kokia veikla, kai konkrečioje rinkoje siūlomos prekės ir paslaugos (2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Mitteldeutsche Flughafen ir Flughafen Leipzig-Halle / Komisija*, C-288/11 P, EU:C:2012:821, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

56 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad veikla, kuri patenka į viešosios valdžios prerogatyvų vykdymą, nėra ekonominė veikla, pateisinanti SESV konkurencijos nuostatų taikymą (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

57 Kalbant apie įtaką, kurią aptariamos įstaigos pripažinimui įmone gali turėti ta aplinkybė, kad akreditavimo veikla nesiekiama pelno, reikia pabrėžti, jog Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad lemiamas veiksnys šiuo klausimu yra tas, kad prekių ir paslaugų pasiūla nekonkuruoja su kitų ūkio subjektų, siekiančių pelno, pasiūla (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 27 punktą).

58 Nagrinėjamu atveju iš Reglamento Nr. 765/2008 4 straipsnio 5 ir 7 dalių ir 6 straipsnio, siejamų su jo 15 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad nacionalinė akreditacijos įstaiga vykdo viešosios valdžios funkcijas ne pelno tikslais ir kad ši akreditavimo veikla vykdoma laikantis nekonkuravimo principo. Tokiomis aplinkybėmis tokios įstaigos negalima laikyti „įmone“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, todėl jai negalima taikyti nuostatų, susijusių su draudimu piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi.

59 Galiausiai Ispanijos ir Austrijos vyriausybės Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose ginčija antrojo klausimo dalies, susijusios su Reglamento Nr. 765/2008 II skyriaus nuostatų galiojimu atsižvelgiant į Chartijos 20 ir 21 straipsnius, kuriuose įtvirtintas lygybės ir diskriminacijos draudimo principai, priimtinumą, nes iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti motyvų, dėl kurių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šios nuostatos buvo pažeistos. Europos Sąjungos Taryba pritaria šiai analizei, tačiau neginčija šios antrojo klausimo dalies priimtinumo.

60 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui iš esmės kyla klausimas, ar Reglamentu Nr. 765/2008 diskriminuojamos nacionalinės akreditavimo įstaigos, nes pagal jį atitikties vertinimo įstaiga negali dėl akreditavimo kreiptis į kitą akreditacijos įstaigą nei ta, kurią paskyrė valstybė narė, kurioje ji įsteigta.

61 Šiuo požiūriu svarbu priminti, kad tais atvejais, kai nacionalinės institucijos administracine tvarka turi įgyvendinti Sąjungos reglamentus, Sąjungos teisės užtikrinama teisinė apsauga apima asmenų teisę papildomai ginčyti šių reglamentų teisėtumą nacionaliniuose teismuose ir skatinti šiuos teismus kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą (1991 m. vasario 21 d. Sprendimo *Zuckerfabrik Süderdithmarschen ir Zuckerfabrik Soest*, C-143/88 ir C-92/89, EU:C:1991:65, 16 punktas ir 1995 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft ir kt.* (I), C-465/93, EU:C:1995:369, 20 punktas). Taigi ši prejudicinio klausimo dalis taip pat yra priimtina.

62 Vis dėlto, atsižvelgiant į šio sprendimo 47–59 punktuose nurodytus motyvus, pateisinančius Reglamento Nr. 765/2008 nuostatų, kuriose numatyta, kad akreditavimo veiklą vykdo išimtinai vienintelė nacionalinė įstaiga, galiojimą remiantis SESV 56 ir 102 straipsniais, negalima veiksmingai remtis Chartijos 20 ir 21 straipsniais, siekiant paneigti pagrindinę atitikties vertinimo įstaigų pareigą būti akredituotai šios įstaigos, kuri valstybėje, kur įsteigta, naudojasi viešosios valdžios prerogatyvomis.

63 Remiantis tuo, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, kad išnagrinėjus antrąjį klausimą nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti Reglamento Nr. 765/2008 II skyriaus nuostatų galiojimą, atsižvelgiant į SESV 56 straipsnį, SESV 102 straipsnį ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsnius.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

64 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93, 4 straipsnio 1 ir 5 dalis ir 7 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: šiomis nuostatomis draudžiama aiškinti nacionalinės teisės aktus taip, kad pagal juos akreditavimo veiklą gali vykdyti ne tik vienintelė nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, bet ir kitos įstaigos, kurių buveinė yra trečiojoje valstybėje, jeigu šios įstaigos užtikrina, kad laikomasi tarptautinių standartų reikalavimų, ir remdamosi susitarimais dėl abipusio pripažinimo įrodo, kad jų kvalifikacija iš esmės prilygsta minėtos vienintelės nacionalinės akreditacijos įstaigos kvalifikacijai.**

2. **Išnagrinėjus antrąjį prejudicinį klausimą nenustatyta nieko, kas galėtų paveikti Reglamento Nr. 765/2008 II skyriaus nuostatų galiojimą, atsižvelgiant į SESV 56 straipsnį, SESV 102 straipsnį ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsnius.**

Parašai.